

SPACING / RAZMICANJE

naming IT war / imenovati TO ratom

UČITELJ NEZNALICA I NJEGOVI KOMITETI, BILTEN BR. 4 NOVEMBAR 2011.

Bolonska reforma ili opelo univerzitetu? (NEO)LIBERALNI KAPITALIZAM VS. KAPITALNI LIBERALIZAM AKADEMSKE ZAJEDNICE

Dragomir Olujić Oluja

Ovaj članak prvi put je objavljen u Biltenu br.3, ali je zbog tehničke greške bio izostavljen zaključni pasus. Izvinjavamo se autoru i, stoga, u ovom broju štamparamo celokupan članak.

Bolonska deklaracija, i s njom povezan Bolonski proces, neslužbeni je, iako široko prihviten, naziv dokumenta Evropskog prostora visokog obrazovanja, koji su 29 evropskih ministara obrazovanja potpisali 1999. godine u Bolonji. U 2010. okončanog i dosad najvećoj reformi visokog školstva ikad provedenoj, a zasnovanoj na novodnu na sistemu lako prepoznatljivih i uporedivih akademskih i stručnih studija kako bi se podstakli zapošljavanje evropskih građana i međunarodna konkurenčnost evropskog visokog obrazovanja,

povećanju efikasnosti studiranja, kao i funkcionalnom i pravnom integriranju univerziteta u akademski i naučno-istraživačke celine, bilo je ukijučeno više od četiri hiljadu univerziteta sa 12 miliona studenata u celoj Evropi. Zajednički sistem visokog obrazovanja uveo je, između ostalog, i međusobno priznate diplome na celom evropskom prostoru i mogućnost prohodnosti – kako studenata, tako i nastavnika, istraživača i profesora – kroz domaće i strane univerzitete, te jedinstveni sistem vrednovanja, odnosno (procenjivanja) studentskog rada.

U Srbiji se početkom 2003. krenulo u evropeizaciju visokog školstva – bez većih priprema, ali uz oštре kritike – do gotovog teksta prednacrta zakona, iz kojeg je stajala tadašnja pomoćnica ministra prosvete Slobodanka Turajlić (u tome je i „časnja“ njenog danasnjeg ponosa i optuživanja studenata u blokadu). Mnogima je i tada bilo jasno da loše polazne osnove ne mogu dati dobar rezultat: zakon neće dovesti do napretka nego, naprotiv, do srušivanja nivoa znanja potrebnog za sticanje univerzitetske diplome i raskoraka

između zaštite tradicije i podsticanja razvoja visokog obrazovanja...

Studenti su masovno već Blokadom Univerziteta u Beogradu 2006. godine i pojedinačnim i/ili grupnim blokадama fakulteta narednih godina, naravno i ovom ovogodišnjom blokadom Filozofskog i Filološkog fakulteta u Beogradu, pokazali drugu stranu „bolonske reforme“ u Srbiji, ja bih rekao upravo ono što je bila stvarna namena tvoraca „evropskog sistema obrazovanja“. Naime, ovakva reforma je i zamisljena, ne samo u Srbiji, kada jedno od sredstava proširene reprodukcije jednog određenog, kapitalističkog tipa društva, tačnije produkcije odgovarajuće strukture moći i (samoj) reprodukcije upravljačke elite!

Prvi put u 90-ih godinama istoriju visokog školstva protiv institucije univerziteta

zaverao se citav savez evropskih država

i prvi put se dogodilo da su politički

vlastodršci otvoreno podredili univer-

zitet „tržištu rada“, kapitalu. Studi-

jski proces se tretira kao „producčijski

proses“, u kojem su studenti „strojiv-

na“, a diplomanti „konacani humani

produkt“ s „dodatačnom vrednošću“

– trošak za taj „producčijski proces“ treba biti što manji, pa otuda školarine, a „mobilitost studenata“ postaje „mo- bilnost buduće radne snage“. Stoga nije nismo slučajno što se sad u višokom školstvu sve više upotrebljava utilitarni rečnik ekonomije i kapitala: dobra praksa, odlučnost, standardizacija, fleksibilnost, privlačnost, akreditacija, orientiranost na tržište, strateško učešćivanje, outsourcing, menadžment, kompetencija i kompeticija, optimizacija itd., a sve one akademске i humanističke vrednosti, čiji je još u Renesanči domicil na univerzitetima: slobodomislost, ljudska prava, ljubav, držarstvo i prijateljstvo, poznavanje istorije, borba za mir u svetu, borba za razorenje, solidarnost, prijateljstvo, saradnja i saučešće, jednakost, bratstvo, sloboda, autonomija... izbacene su van.

Parole: „Znanje je javno dobro, nije robal“, „Hoćemo besplatno školstvo“, „Vratimo autonomiju obrazovnom,

istraživačkom i naučnom radul“, „Saradnja, a ne takmičenje!“ i slično

studentiški su odgovori na kritu siste-

ma visokog školstva kao dela globalne

krize kapitalizma. Juče su se studen-
tima pridružili umetnici, danci će ma-
linari, sutra radnici... A prekusutra? Univerzitet profesorima i studentima, zemlja seljacima, fabrike radnicima, država građanima... I, s padom „ve-
likog“ sistema pada i „mali“ – „bo-
lonjski“!

ČITAJUĆA GRUPA „KRATAK KURS ISTORIJE MIŠLJENJA U JUGOSLAVIJI“

Druga sesija

Prisutni: Jadranka Ogrist, Jevđenije
Dokić, Dragomir Olujić, Radonja
Leposavić i Branimir Stojanović

Sesija je počela ekstenzivnim čitanjem teksta Šta misli filozofe: Mišljenje i htjenje. Milana Kangrije, 1964, iz prvog broja časopisa Praxisa. Tekst je prečitao Dragomir Olujić i ukratko obrazložio da je njega tekst imao vrednost pošto tematizuje odnos mišljenja i htjenja, odnosno Kangrijev tezu da ne postoji mišljenje radi mišljenja, mišljenje je uvek mišljenje odnosa mišljenja prema svetu, dakle vrlo je zainteresovan za svet. Radonja Leposavić je postavljao pitanje moderatoru Šta on kao psihobiolitičar misli, da li Kangri hoće da kaže da je svako mišljenje racionalizacija? Moderator je najpre rekao da format čitajuće grupe ne podrazumeva pitanja moderatoru nego da je svrha čitajuće grupe da svaki član sasvim spontano kaže misli o temi o kojoj se razgovara. Moderator je odgovorio da je njegovo mišljenje da Kangrije poštovuje mišljenje i samosvest i da je to centralni problem Kangrijeve pozicije, ako hoćemo i čitave Praksis filozofije da oni ne znaju za nesvesno,

a samim tim ni za rascep koji je konstitutivan za subjekt. Naime, misao nije transparentna samo sebi, misao je velikim delom nesvesna, dakle nije mesto transparencije svesti, nego sasvim suprotno, mesto rascpa subjekta, mesto na kome već u aktu iskazivanja mišljenja dolazi do rascpa na mišljenju i iskazivanja, odnosno, da mišljenje i iskazano nikad ne koincidira i da je to ra-
zlog i osnovni uslov procesa mišljenja.

Pošto moderator nije dobro pripremio grupu, većina nije prečitala tekst Uvoda u Etički problem u delu Karla Marks-a, tako da je ostatak diskusije prešao u slobodnom asociiranju o Kan-
griju i Praxisu.

Zbog puta moderatora sledeća čitajuća grupa zakazana je za 15. novembar u 19 časova, a svi zainteresovani tekst Uvoda u Etički problem u delu Karla Marks-a, koji će biti predmet rada čitajuće grupe, mogu da nadu na www.uciteljneznalica.com ili u prostoriju biblioteke arhiva Učitelj neznalica i njegovi komiteti, Bircaninova 21.

NOVI RADNIČKI POKRET

(drugi deo)
Pokret za slobodu i Koordinacioni od-
bor radničkih protesta

.Ravanica[®], Čiprija

Sve vlade nakon 2000. godine prihvatile su politiku privatizacije po kojoj je najvažnije da se neka dašnja društvena preduzeća što pre prodaju privatnim investitorima, bez ikavke briže o tome da li će privatizacija omogućiti opstanak i razvoj proizvodnje. Na ovaj način, industrija je postala poligon za finansijske špekulacije, i način da se

jeftino dođe do atraktivnih nekretnina. U mnogim gradovima širom Srbije, neka dašnja industrijata je u potpunosti uništena. U Čipriju, konditorska industrijata „Ravanica“ je jedna fabrika koja još uvek radi. „Ravanica“ je još uvek društveni preduzeća, čiji radnici se ne opiru privatizaciji, čiji su to Agencija za privatizaciju pokušala da predstavi u svojim saopštenjima. Suđeni su propadanjem privrede u svom gradu i čitavoj zemlji zbog neodgovornosti države u prodaji preduzeća, radnici „Ravanice“ se opiru stavu Agencije koji im je više puta stavljali do znanja – da dižavu ne zanimu ko će kupiti preduzeće u privatizaciji i kako će se budući vlasnik ponosati nakon prodaje.

Generalni Štrajk u „Ravanici“ počeo je 17. avgusta ove godine, zbog odluke Agencije za privatizaciju da razreši generalnog direktora Milutina Vasića, umestno njega postavi Slavoljuba Popovića i sproveđe privatizaciju.

Vasić je na čelu „Ravanice“ imenovan u Vladi 2003. godine. Do juna 2009.

je udvostručio proizvodnju u fabriki. Popović je prije poslove oiko pripreme preduzeća za privatizaciju prethodno obavio u nekada uspešnoj „Paračinki“, tako da je sasvim jasno zbog čega ga je Agencija postavila za direktora „Ravanice“ u godini na koju je najavljena likvidacija svih društvenih preduzeća koja ne dočekaju privatizaciju. Zbog toga su radnici preduzeća u Čipriju koja još uvek radi, i koja redovno isplaćuje zarade u prosečnoj visini od 27.000 dinara, odlučili da spreče ulazak nove uprave, zahtevajući od Agencije da ne pokušava da ih privatizuje na silu, da stavi van snage odluku o razrešenju Milutina Vasića i da odustane od im-

enovanja Slavoljuba Popovića i novog predsednika Upravnog odbora Vuka Perića.

Već sutradan, 18. avgusta, Agencija je objavila opširno saopštenje u kom se između ostalog kaže: „Dosađenim postupanjem rukovodstva, i njihovom nesadržajnom sa državnim organima, preduzeće je uvedeno u rizik da nad njim bude otvoren postupak prinudne likvidacije, čime bi zaposleni u DP Ravanica ostali kako bez posla, tako kao i bez 30% akcija koje im po zakonu pripadaju. Rukovodstvo se praktično preduzeće preduže, čiji radnici se ne opiru privatizaciji, čiji su to Agencija za privatizaciju pokušala da predstavi u svojim saopštenjima. Suđeni sa propadanjem privrede u svom gradu i čitavoj zemlji zbog neodgovornosti

države u prodaji preduzeća, radnici „Ravanice“ se opiru stavu Agencije koji im je više puta stavljali do znanja – da dižavu ne zanimu ko će kupiti preduzeće u privatizaciji i kako će se budući vlasnik ponosati nakon prodaje.

Generalni Štrajk u „Ravanici“ počeo je

17. avgusta ove godine, zbog odluke Agencije za privatizaciju da razreši generalnog direktora Milutina Vasića, umestno njega postavi Slavoljuba Popovića i sproveđe privatizaciju.

Vasić je na čelu „Ravanice“ imenovan u Vladi 2003. godine. Do juna 2009.

je udvostručio proizvodnju u fabriki.

Popović je prije poslove oiko pripreme

preduzeća za privatizaciju prethodno

obavio u nekada uspešnoj „Paračinki“, tako da je sasvim jasno zbog čega ga je

Agencija postavila za direktora „Ravanice“ u godini na koju je najavljena likvidacija svih društvenih preduzeća koja

ne dočekaju privatizaciju. Zbog toga su

radnici preduzeća u Čipriju koja još uvek radi, i koja redovno isplaćuje

zarade u prosečnoj visini od 27.000

dinara, odlučili da spreče ulazak nove

uprave, zahtevajući od Agencije da ne

pokušava da ih privatizuje na silu, da

stavi van snage odluku o razrešenju

Milutina Vasića i da odustane od im-

enovanja Slavoljuba Popovića i novog

predsednika Upravnog odbora Vuka

Perića.

Već sutradan, 18. avgusta, Agencija je

objavila opširno saopštenje u kom se

između ostalog kaže: „Dosađenim

postupanjem rukovodstva, i njihovom

nesadržajnom sa državnim organima,

preduzeće je uvedeno u rizik da nad

njim bude otvoren postupak prinudne

likvidacije, čime bi zaposleni u

DP Ravanica ostali kako bez posla, tako

kao i bez 30% akcija koje im po zakonu

pripadaju. Rukovodstvo se praktično

preduzeće preduže, čiji radnici se ne

opiru privatizaciji, čiji su to Agencija

za privatizaciju pokušala da predstavi

u svojim saopštenjima. Suđeni sa

propadanjem privrede u svom gradu i

čitavoj zemlji zbog neodgovornosti

države u prodaji preduzeća, radnici

„Ravanice“ se opiru stavu Agencije

koja potiču iz 70%, odnosno 30%

vrednosti kapitala preduzeća“.

Zrenjaninski „Šinvoz“ je samo na-

poznatiji primer nekada uspešnog

preduzeća koje je likvidirano zbog

malverzacija kupca i rezonitkong rada

Agencije za privatizaciju prilikom kon-

trole izvršenja ugovornih obaveza.

Radnici Šinvoza su ostali i bez posla i

bez akcija krvicom sluzbenika Agen-

cije za privatizaciju, koji su kupcu doz-

volili da preko svojih fantomskih firmi

namerno izazove stečaj, da bi potom

preuzeo fabriku kao većinski poverilac.

S druge strane, javnosti nije poznat

niti jedan slučaj preduzeća privatizov-

anog po Zakonu o privatizaciji iz 2001.

godine u kom su mali akcionari imali

ikavik korist od „30% akcija koje im po

zakonu pripadaju“, da su uspeli da pro-

dujaju svoje akcije po realnoj ceni, ili da

ostvare pravu na dividendu. Naprotiv,

država im je pre dve godine čak sama

ponudila da se odreknu „bezvrednih“

harta od vrednosti, i zamene ih besplatnim akcijama javnih preduzeća. Međutim, ove 2009. godine, Agencija za privatizaciju se obraća javnosti kao da se za prethodnih osam godina ništa nije desilo.

Štrajk u „Ravanici“ je izazvao potrese i u lokalnoj vlasti Čuprije. Iz vlagajuće koalicije koju čine stranke okupljene oko SPS, DS i G17+, zahteve štrajkača su početkom septembra podržali samo SPS, PUPS i JS, ali zajedno sa opozicionim SRS, DSS i GG „Ravanica“ (grupa građana koju su osnovali radnici „Ravanice“) i koja je u lokalnom parlamentu zastupljena sa 5 odbornika, tako da je uz radnike stalo 25 od ukupno 37 odbornika. Odbornici DS i G17+ ocenili su da je njihova lista prioriteta „drugacija od koalicije okupljene oko SPS. Oni žele da opština podrži štrajk u Ravanici, a mi smatramo da je tamo učinjen niz nepravilnosti i dajemo apsolutnu podršku merama koje Vlada Srbije i Agencija za privatizaciju pokušavaju da sproveđu u tom preduzeću, kako bi se ono privatizovalo.“ („Glas javnosti“, 1. septembar 2009., „Puklo oko štrajka“). Solidarnost i istrajnost u zaštiti zajedničkog interesu su se i u „Ravanici“ pokazale uspešnim. I poređ prisilaka na članice Štrajkačkog odbora, sašušanja u policiji i pretres krivnicim prijavama, štrajk nije slomljen, tako da je Vlada sredinom septembra odustala od spornih kadrovske rešenja. Ipak, kao i u „Zastavi elektra“ i „Jugoremediji“, pobeda u „Ravanici“ je trenutna i nesigurna, jer politika privatizacije u Srbiji nema odgovor na pitanje kako svoje interese mogu da zaštite oni koji su vezani za opstanak i razvoj proizvodnje: radnici, mali akcionari, lokalna

zajednica.

„Srbolek“, Beograd

U jednoj od najvećih afera u trgovovanju akcijama u Srbiji, Jovica Stefanović-Nini je uz pomoć Miodraga Kostića 2005. godine sabotirao ponudu bugarske kompanije „Sofarma“ za preuzimanje „Srboleka“, i došao do većinskog paketa akcija najstarije farmaceutske kuće u Srbiji. Naime, pošto Stefanović po zakonu nije smeо da kupi više od 25% akcija „Srboleka“ u trenutku dok su se akcionari odlučivali da kupi više od 25% akcija „Sofarma“ ponudu, u kupovinu se uključio Kostić, preko svojih firmi „MK Komerc“ i „M&V Investments“. Shvativi da se sprema prevara, radnici i udruženje malih akcionara „Srboleka“ sazivaju konferenciju za štampu na kojoj izjavljuju: „Akcije Srboleka na berzi kupuje vlasnik Jugoremedije, preko povezanih lica. On planira da kupi samo 50 odsto – kontrolni paket i da smanji dečlostnost Srboleka, bez ikakvih investicija. Ostale akcije tada će biti bezvredne. Zato apelujemo na akcionare, i Akijski fond, da ne prodaju akcije preko berze, već da ih deponuju na računu Sofarme poduzeću tu ponudu.“ („Danas“, 28. novembar 2005., „Ne želimo da doživimo sudbinu Jugoremedije“).

Akijski fond ipak iznosi akcije na berzu. Stavši ga do 45% vlasništva zahvaljujući Akijskom fondu, Stefanović i Kostić vrše pritisak na Upravnim odbor da smeni direktora, postavljaju svog čoveka i objavljaju pobedu. Pošto je akcionarima postavljena jasna poruka na čijoj je strani država, većina prodaje akcije na berzi plašiće se da će u protivnom ostati bez zarade, pa ponuda „Sofarma“ ne uspeva. U narednih nekoliko dana, bugarska kompanija pokušava da objašni

javnosti i vlastima u Srbiji da je prevarena i da su povezana lica zloupotrebila proceduru, međutim ubrzo diže ruke. Nakon što se prašina slegla, maja 2006. godine Kostić prenosi na Stefanovića svoje akcije „Srboleka“, čime ovaj stiče ukupno 49%. Na zateh malih akcionara koji nisu prodali akcije novembra 2005. godine, Komisija za hartije od vrednosti utvrđuje da je ovom transakcijom prekršen Zakon o preuzimanju akcionarskih društava, i nalaže Stefanoviću da proda akcije koje je kupio od Kostića. Međutim, iako je u medijevremenu postalo jasno da je Kostić kupovao akcije „Srboleka“ samo da bi pomogao Stefanoviću da spreči preuzimanje, nije pokrenut postupak u kom bi se utvrdile ove činjenice i kaznilni krivci. Stefanović je izvršio nalog Komisije za hartije od vrednosti i decembra 2007. godine prodao akcije koje je kupio od Kostića, ovog putu firmi „Invej“ Predraga Rankovića-Peconia.

„Srbolek“ je danas na ivici propasti. Investicija u usklajivanje proizvodnje sa GMP standardima nije počela, niti vlasnik planira da je sproveđe, a račun predviđaće je blokiran. Broj zaposlenih je od 2005. godine sa 380 pao na 245. Radnici su tokom ove godine u dva navrata štrajkom iznudili isplatu zarada i pokretanje proizvodnje, a Trgovinski sud u Beogradu je na zahtev malih akcionara „Srboleka“ 14. septembra donio rešenje kojim se predviđa nalaže da održi redovnu godišnju skupštinu, koju Stefanović već mesecima izbegava da održi. Razlog za to može biti opasnost da se ostali vlasnici „Srboleka“, koji zajedno imaju 51% akcija, uđu u i preuzmu kontrolu nad preduzećem. Prethodnih godina, radnici-akcionari,

u čijem posedu se još uvek nalazi 21% akcija, u više navrata su pokušavali da zajedno sa stalnim malim akcionarima (razni investitori fondovi, sitni privlatnici i sl.) postave novu upravu, ali su „spoljni“ akcionari uglavnom izbegavali da se uključe u sukob između Stefanovića i radnika. Međutim, kako je preduzeće iz godine u godinu iskazivalo sve veće gubitke, krug akcionara nezadovoljnog menadžmentom počeo je da se širi i van kruga fabrike.

„Trubdenik gradnja“, Beograd

Kombinat montažne gradnje „Trubdenik“ stavljen je januara 2005. godine na restrukturiranje, koje je izvršeno tako što je preduzeće svu svoju imovinu prenело na novu firmu, d.o.o. „Trubdenik gradnja“, a zatim je tu firmu prodalo na aukciju marta 2008. godine „Monteri“ d.o.o. iz Beograda, čiji je vlasnik visok funkcioner Demokratske stranke Dragan Kopčalić. Umesto da obezbedi kontinuitet proizvodnje u „Trubdeniku“, Kopčalić je na „Trubdenikom“ zemljištu u Knjaževi, na dunavskoj obali odmah naspram Miškoviceve i Bekove Luke „Beograd“, započeo gradnju nelegalnog objekta, u susret legalizaciji koju priprema Vlada Srbije. Za samu godinu dana, broj radnika u „Trubdeniku“ je pao sa 497 na 147 (istina, nisu svi ostali bez posla – 130 radnika je ustupljeno „Monteri“ na godinu dana, ali se njima sada preti otuzakima ukoliko u „Monteru“ ne predu za stalno), a poslovu su potpuno zamrli. Izmedu ostalog, 27 radnika dobilo je otzake zbog toga što nisu pristali da se isele iz „Trubdenikovog“ samackog hotela u Ulici Jurija Gagarina, jednom od nekretnina sa kojima gaza ima velike planove. Stanari samackog hotela

koji još uvek nisu dobili otzake svejedno žive bez ikakvih prihoda, jer im gazda svakog mjeseca od ličnog dohotka odjela kriju u visini cele plate.

„Trubdenik“ je samo jedan primer uobičajene prakse u srpskoj privatizaciji da se preduzeće koje u svom vlasništvu ima vredne nekretnine proda jefitno pod izgovorom finansijske dubioze, a da novi vlasnik potom ugasi proizvodnju, ostavi radnike bez posla i ide u posao sa nekretninama. Povrh svega, ugovor o prodaji „Trubdenik gradnje“ nije potpisala Agencija za privatizaciju, već je to učinio KMG „Trubdenik“, a Agencija se u Ugovoru navodi samo kao punomocnik prodavca, što je v.d. direktora Agencije Vladislav Cvetković prilikom razgovora sa predstavnicima sindikata Kostića, kao objašnjenje zbog čega ne može da kontroliše izvršenje ugovornih obaveza. Cvetković, međutim, nije objasnio zbog čega je KMG „Trubdenik“, koji po Uredbi o restrukturiranju bez saglasnosti Agencije nije smeо da donosi odluke koje se odnose na „sticanje, povećanje ili smanjenje učešća u kapitalu drugog subjekta“, potpisao ugovor o prodaji koju je de facto izvršio njegov „punomocnik“, Agenciju za privatizaciju. Mada, objašnjenje nije ni potrebno, sve je jasno iz činjenice da je Agencija

sebi pribavila birokratski izgovor da dozvoli kršenje zakona i ugovora u privatizaciji „Trubdenika“.

To radi Agencija za privatizaciju i novi vlasnici Šta, međutim, radimo mi? Nakon junskog štrajka u kom su iznudili zaostale zarade, oko 140 radnika „Trubdenika“ je 24. avgusta sa tri gradićinske mašine blokiralo kapiju preduzeća, zahtevajući raskid kupoprodajnog ugovora sa „Monterom“, potpisivanje kolektivnog ugovora, prestanak raspredjave pokretne i nepokretne imovine preduzeća i povratak „Trubdenikovih“ radnika koji su ustupljeni „Monteri“. Posle mesec dana štrajkovanja i sva-kodnevnih protesta ispred Ministarstva ekonomije, predstavnici Agencije održali su sastanke i sa Štrajkačkim odborom i sa vlasnikom „Montere“, predloživši da kontrolu poštovanja ugovora izvrši nezavisna revizorska kuća koju će angažovati KMG „Trubdenik“, kao prodavac „Trubdenik gradnje“; oko izbora revizorske kuće moraće da se saglaše predstavnici obe strane. I Štrajkački odbor i „Monter“ prihvatali su predlog.

Nakon postignutog sporazuma, Kopčalić se oglasio saopštenjem za javnost u kom je izneo da je u „Trubdeniku“, „delu sindikalnog terorizam“

kojim se vrši pritisak na državne institucije i na samu kompaniju kako bi se otela imovina koja je pošto preplaćena“ („Beta“, 22. septembar 2009., „Vlasnici Trubdenik gradnje: Na delu sindikalnog terorizam“). Na sporazumu načinu kontrole prošlo već mesec dana, revizorska kuća još uvek nije izabrana.

* * *

Svetска ekonomski kriza je naterala najmoćnije države sveta da preispitaju temeljne principne na kojima počivaju njihove ekonomije, principe koji su do juče važili za oslonac stabilnosti i prosperitet. Politički i finansijski moćnici u Srbiji još uvek brinu isključivo o očuvanju sistema na kom se temelji njihova neograničena moć, centralizovan i korumpiranog sistema koji je već decenijama uzrok stalnih kriза i neprekidnog propagadanja. Ukoliko se same ne izborimo za svoja radna mesta, i za pravo da sami, nezavisno i odgovorno odlučujemo o svojim životima i o pitanjima od javnog interesa, vlast nam sigurno neće izći u susret. Uspešni radnički borbi u „Jugoremediji“, „Zastavi elektri“ i „Ravanici“, kao i oni uspesi koji nas tek očekuju, ostaće tra-

jno ugroženi ukoliko politika privatizacije ne uvaži iskustva radnika i malih akcionara kojima je pošlo za rukom da, uprkos privremenom otporu vlasti, spreče sunovrat svojih fabrika, sačuvaju i unaprede proizvodnju. Ova iskustva nas pre svega uče da je politička odgovornost prilikom donošenja odluka važnih za privredni razvoj, mnogo više izražena na lokalnom nivou, gde su predstavnici vlasti najbliži građanima koji ih biraju. Štavši, može se reći da je dosadašnje centralizovano odlučivanje o privatizaciji glavni razlog zbog kog je ona najavljena, razvojna funkcija ovog procesa praktično paralizvana korupcijom. Ukoliko se lokalnim samoupravama ne omogući stvarna nezavisnost, vlasništvo nad otetom imovinom, i ozbiljne nadležnosti u privredi i privatizaciji, i uokolo se onima koji su odbranili i unapredili svoja preduzeća ne omogući da odlučuju o njihovoj budućnosti, onda od budućnosti možemo očekivati samo nove krugove krize, sa nesagledivo tragičnim posledicama.

U Zrenjaninu, 25. oktobra 2009.
godine,
Koordinacioni odbor radničkih protesta
u Srbiji
(www.pokret.net)

saradnici:

donatori i
partneri:

